

ligge paa Luur," og, uagtet han ikke fortolkede Forbeholdet saaledes, som det var blevet fortolket, og uagtet han ikke agtede at bruge det, saa kunde han dog alligevel ikke Andet end bemærke, at der dog var selv gode Jurister, som fandt, at det kunde saaledes fortolkes og saaledes bruges. Det forundrede mig, siger jeg; thi vel er det saa, at dette Ord „Absolutisme“ er et af dem, som jeg pleier at kalde Bludderveff, fordi de i Grunden intet Sted have hjemme, fordi man ikke veed, hvad de ret skulde betyde, og de kunne jo betyde Allehaande; men her og i dette Sammenhæng meente jeg, at dette Ord dog vel maatte betyde omtrent det Samme som det, hvort det saa ofte er blevet brugt hos os, omtrent det Samme som hvad vore Fædre kaldte Enevoldsmagten; hvad der efter Kongeloven maatte være megen Anledning, til at gjøre det eensbetydende med. Men, dersom der menes noget Saadant, saa tør jeg spørge: er ikke den Stilling, der allerede er indtagen, er ikke den Stilling, som Ministeriet eller Regjeringen fordrer og forlanger retfærdiggjort ved det Ja, vi nu skulle give, er det ikke den, at Kongen har, man kalde det hvad man vil, denne Magtfuldkommenhed paa hele Fællesgebetet? Og, forholder dette sig saaledes, saa seer jeg ikke, hvorledes man har kunnet sige, at man skulde tage sig vel iagt for, ikke ved et Nei at komme i Fare for Absolutismen, naar vi ligefrem ved et Ja overgive os til den. Der kunde da ikke, som jeg forstaaer, være anden Mening deri, end at der kunde være den samme Fare, som der aabenbart var under det forrige Ministerium, der erklærede sig for en saadan Absolutisme, ligefrem erklærede, at det vilde bruge Forbeholdet, ikke nøies med, hvad Indskrænkning Rigsdagen vilde gjøre i Grundloven eller med Kronen kræve for en Fællesforfatning, men vilde selv indskrænke og forandre Grundloven ifølge dette Forbehold. Den høitærede Udenrigsminister sagde det udtrykkeligt, da vi havde den Gæst at høre ham her i Thinget, at saaledes opfattede han det, og, dersom de ikke havde ifinde at gjøre det, saa var det en tom Trusel, som var meget ilde anvendt, idet han jo udtrykkeligt sagde, at hans Spørgsmaal var: Kan De og vil De? og jeg maa give den

høitærede Udenrigsminister Ret forsaavidt, men ogsaa kun forsaavidt, som al Erfaring vist lærer, ligesom Ordspøget siger, at Magt og Villie gjøre alle Gjerninger, baade de gode og de onde. Altsaa, der kunde, naar Regjeringen vilde gaae den samme Vej, være Fare for, at Absolutismen eller Enevalden, eller Magtfuldkommenheden, eller hvad de ville kalde det, at den kunde udbrede sig fra de fælles Anliggender til de særlige, fra Fællesgrunden paa vore særlige Egnemærker. Ja, det kan der jo være Fare for, og det maa da ventelig ogsaa være den eneste Mening hos Ministeren, naar han siger, at vi skulle tage os iagt for den; men det er jo ikke nogen anden Fare end den Fare, som man i Grunden altid staaer i, hvor Magten er; thi man veed, at hvor Magten er, der kan den misbruges til at vilke gjøre Uret til Ret; men vi maae trøste os dermed, at saa stor er ingen Magtfuldkommenhed, at den kan gjøre enten Ret til Uret eller Uret til Ret. Men det forundrer mig, at Ministrene slet ikke have villet lade, som de saae, at, medens vi kunde have megen Fare for det Ulovlige, saaledes vilde Ministeriet ved at faae et Nei staae megen Fare for det Lovlige, idet det jo var aabenbart, at saa maatte de ganske forlade den hele Stilling og Situation, de havde indtaget, for at bruge det andet Raar, for at gaae den anden Vej, som det andet Alternativ frembyder, og derfor havde jeg tænkt, at de vilde tage sig vel iagt for et Nei, at de vilde med Glæde tage imod et betinget Ja. De have ikke villet det; nu vel, saa er Intet videre derom at sige; men det gjør mig bitterligt ondt. Jeg har siddet her i 7 Aar som en gammel Danstær og historisk Bogorm, og De kunne være visse paa, baade Thinget og Regjeringen, at jeg ikke har siddet her for Spøg. Jeg talter Thinget, at det ikke har nægtet at skænke mig Frihed til at sige, hvad der var min Overbeviisning, og at skænke mine Ord dog nogen Dymærksomhed. Jeg maa ogsaa forsaavidt takke Ministrene, fordi de have idetmindste taalt mit frimodige Sprog; men jeg har jo ikke kunnet være blind for, at egentligt udrettet Noget, det har jeg ikke, og jeg var dog vist hverken kommen her for Diæterne eller for Fornøielse. Jeg saae, at det var for en stor